

WEWNĘTRZNA PROCEDURA DOKONYWANIA ZGŁOSZEŃ NARUSZEŃ PRAWA I PODEJMOWANIA DZIAŁAŃ NASTĘPCZYCH

w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Łodzi (OIRP Łódź)

PREAMBUŁA

1. W wykonaniu obowiązków wynikających z Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii (Dz. U. UE. L. z 2019 r. Nr 305, str. 17 z późn. zm.) oraz ustawy z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów (Dz. U. poz. 928) wprowadza się Wewnętrzną Procedurę Dokonywania Zgłoszeń Naruszeń Prawa i Podejmowania Działania Następczych.
2. Procedura ma na celu określenie sposobów dokonywania zgłoszeń informacji o naruszeniu prawa, sposobów rozpatrywania tych zgłoszeń, rodzajów działań następczych oraz metod zapobiegania działaniom odwetowym wobec sygnalistów w podmiocie prawnym.
3. Dokonanie przez sygnalistę zgłoszenia naruszenia prawa lub określonej nieprawidłowości w ramach obszaru nieobjętego zgodnie z przepisami możliwością dokonywania zgłoszeń sygnalnych, nie wyłącza obowiązku podejmowania określonych niezbędnych działań następczych w podmiocie prawnym. W takim przypadku, stosowne działania realizowane są z wykorzystaniem przyjętych w podmiocie prawnym kanałów służbowych i kanałów komunikacji. Obowiązkiem podmiotu prawnego jest również zagwarantowanie osobie zgłaszającej poufności na poziomie wynikającym z niniejszej procedury oraz obowiązujących przepisów prawa, chyba że z okoliczności sprawy wynika, że nie jest to możliwe, o czym podmiot prawny informuje osobę zgłaszającą.
4. Niniejsza procedura określa w szczególności:
  - a) osoby uprawnione do dokonania zgłoszenia,
  - b) obszary naruszeń objęte procedurą,
  - c) tryb dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń,
  - d) osoby w ramach struktury organizacyjnej podmiotu prawnego odpowiedzialne za obsługę zgłoszenia,
  - e) tryb podejmowania działań naprawczych,
  - f) ochronę sygnalisty i podmiotów zgłoszenia,
  - g) odpowiedzialność w procesie zarządzania naruszeniami prawa,
  - h) zasady prowadzenia rejestru zgłoszeń,
  - i) zasady zachowania poufności oraz ochrony danych osobowych w procesie zgłaszania naruszeń.

DEFINICJE

Ilekroć w niniejszej procedurze jest mowa o:

- 1) **działaniu następczym** - należy przez to rozumieć działanie podjęte przez podmiot prawny w celu oceny prawdziwości informacji zawartych w zgłoszeniu oraz w celu przeciwdziałania naruszeniu prawa będącemu przedmiotem zgłoszenia, w szczególności przez postępowanie wyjaśniające, działania naprawcze, w tym zawiadomienie właściwych organów, pociągnięcie do odpowiedzialności dyscyplinarnej lub zamknięcie procedury realizowanej w ramach wewnętrznej procedury dokonywania zgłoszeń naruszeń prawa i podejmowania działań następczych;

- 2) **działaniu naprawczym** – należy przez to rozumieć konsekwencje wyciągane wskutek wyników postępowania wyjaśniającego wobec osoby, której dotyczy zgłoszenie lub osoby, która dokonała zgłoszenia m.in. odpowiedzialność dyscyplinarna, złożenie zawiadomienia o naruszeniu prawa do właściwych organów, złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa;
- 3) **działaniu odwetowym** – należy przez to rozumieć bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie w kontekście związanym z pracą, które jest spowodowane zgłoszeniem lub ujawnieniem publicznym i które narusza lub może naruszyć prawa sygnalisty lub wyrządza lub może wyrządzić nieuzasadnioną szkodę sygnaliście, w tym bezpodstawne inicjowanie postępowań przeciwko sygnaliście;
- 4) **informacji o naruszeniu prawa** – należy przez to rozumieć informację, w tym uzasadnione podejrzenie dotyczące zaistniałego lub potencjalnego naruszenia prawa, do którego doszło lub prawdopodobnie dojdzie w podmiocie prawnym, u którego sygnalista uczestniczył w procesie rekrutacji lub innych negocjacji poprzedzających zawarcie umowy, pracuje lub pracował, lub w innym podmiocie prawnym, z którym sygnalista utrzymuje lub utrzymywał kontakt w kontekście związanym z pracą, lub informację dotyczącą próby ukrycia takiego naruszenia prawa;
- 5) **informacji zwrotnej** – należy przez to rozumieć przekazaną sygnaliście informację na temat planowanych lub podjętych działań następczych i powodów takich działań;
- 6) **kontekście związanym z pracą** – należy przez to rozumieć przeszłe, obecne lub przyszłe działania związane z wykonywaniem pracy na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji w podmiocie prawnym lub na rzecz tego podmiotu, lub pełnienia służby w podmiocie prawnym, w ramach których uzyskano informację o naruszeniu prawa oraz istnieje możliwość doświadczenia działań odwetowych;
- 7) **kierownictwie** – należy przez to rozumieć członków organów zarządzających oraz dyrekcję podmiotu prawnego;
- 8) **organie publicznym** – należy przez to rozumieć naczelne i centralne organy administracji rządowej, terenowe organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego, inne organy państwowe oraz inne podmioty wykonujące z mocy prawa zadania z zakresu administracji publicznej, właściwe do podejmowania działań następczych w dziedzinach wskazanych w § 3 ust. 1;
- 9) **osobie, której dotyczy zgłoszenie** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, wskazaną w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym jako osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, lub jako osoba, z którą osoba, która dopuściła się naruszenia prawa, jest powiązana;
- 10) **osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która pomaga sygnaliście w zgłoszeniu lub ujawnieniu publicznym w kontekście związanym z pracą i której pomoc nie powinna zostać ujawniona;
- 11) **osobie powiązanej z sygnalistą** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która może doświadczyć działań odwetowych, w tym współpracownika lub osobę najbliższą sygnalisty w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17);
- 12) **procedurze** – należy przez to rozumieć niniejszą Wewnętrzną Procedurę Dokonywania Zgłoszeń Naruszeń i Podejmowania Działań Następczych;

- 13) **podmiocie prawnym** – należy przez to rozumieć Okręgową Izbę Radców Prawnych w Łodzi z siedzibą przy ul. Tylnej 14, 90-324 Łódź;
- 14) **sygnaliście** – należy przez to rozumieć osobę fizyczną, która zgłasza lub ujawnia publicznie informację o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą;
- 15) **ujawnieniu publicznym** – należy przez to rozumieć podanie informacji o naruszeniu prawa do wiadomości publicznej;
- 16) **zgłoszeniu** – należy przez to rozumieć ustne lub pisemne zgłoszenie wewnętrzne lub zgłoszenie zewnętrzne, przekazane zgodnie z wymogami określonymi w ustawie;
- 17) **zgłoszeniu wewnętrznym** – należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie podmiotu prawnego informacji o naruszeniu prawa;
- 18) **zgłoszeniu zewnętrznym** – należy przez to rozumieć ustne lub pisemne przekazanie Rzecznikowi Praw Obywatelskich albo organowi publicznemu informacji o naruszeniu prawa.

§ 1

POSTANOWIENIA WSTĘPNE

1. Niniejsza procedura obowiązuje w podmiocie prawnym tj. w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Łodzi z siedzibą przy ul. Tylnej 14, 90-324 Łódź.
2. Podmiot prawny jest zobowiązany do przyjmowania zgłoszeń wewnętrznych, rozpatrywania informacji o naruszeniach prawa oraz w konsekwencji powyższego, do podejmowania działań naprawczych.
3. Niniejsza procedura obowiązuje podmiot prawny, osobę odpowiedzialną, o którym mowa w § 4 ust. 1, osoby uprawnione do dokonywania zgłoszeń informacji o naruszeniu prawa, o których mowa § 2 ust. 1, sygnalistę, osobę, której dotyczy zgłoszenie, osobę pomagającą w dokonaniu zgłoszenia oraz osobę powiązaną z sygnalistą.
4. Niezależnie od możliwości dokonania zgłoszenia wewnętrznego z wykorzystaniem zasad określonych w procedurze, osoba zgłaszająca może dokonać zgłoszenia zewnętrznego do Rzecznika Praw Obywatelskich i organów publicznych. Zgłoszenie zewnętrzne nie musi być poprzedzone zgłoszeniem wewnętrznym. Zgłoszenia zewnętrznego należy dokonać według procedury określonej w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rzecznika Praw Obywatelskich lub innego właściwego organu. Na prośbę osoby zgłaszającej, podmiot prawny może przekazać dodatkowe informacje dotyczące dokonywania zgłoszeń zewnętrznych.
5. Stosowanie niniejszej procedury i dokonywanie na jej podstawie zgłoszeń nie ma wpływu na możliwość korzystania z innych środków ochrony prawnej i prowadzenia innych postępowań związanych z naruszeniami prawa.

§ 2

SYGNALISTA

1. Do dokonywania zgłoszeń informacji o naruszeniu prawa w podmiocie prawnym uprawnieni są:
  - a) pracownik,
  - b) pracownik tymczasowy,
  - c) osoba świadcząca pracę na innej podstawie niż stosunek pracy, w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej,
  - d) przedsiębiorca,

- e) prokurent,
  - f) akcjonariusz lub wspólnik,
  - g) członek organu,
  - h) osoba świadcząca pracę pod nadzorem i kierownictwem wykonawcy, podwykonawcy lub dostawcy,
  - i) stażysta, wolontariusz, praktykant,
  - j) kandydat do pracy, niezależnie od podstawy prawnej świadczenia tej pracy lub usług lub pełnienia funkcji,
  - k) osoba, której podstawa prawna świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji ustała (były pracownik/współpracownik),
2. Każda osoba uprawniona do dokonania zgłoszenia powinna zgłosić naruszenie prawa, jeśli ma uzasadnione podstawy, aby sądzić, że przekazywane informacje są prawdziwe.
  3. Zgłoszenie nieprawidłowości może być dokonane wyłącznie w dobrej wierze. Zakazuje się zgłaszania nieprawidłowości w złej wierze tj. świadomego składania fałszywych zgłoszeń nieprawidłowości w celu sprzecznym z prawem lub zasadami współżycia społecznego.
  4. Osoby wymienione w ust. 1 są sygnalistami, jeśli zgłaszają lub ujawniają publicznie informacje o naruszeniu prawa uzyskaną w kontekście związanym z pracą w dobrej wierze. Osoba zgłaszająca uzyskuje status sygnalisty i podlega związanej z nim ochronie od chwili dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego pod warunkiem, że miała uzasadnione podstawy sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o naruszeniu prawa.
  5. Osoba dokonująca zgłoszenia w złej wierze nie uzyskuje statusu sygnalisty, a w konsekwencji nie podlega ochronie określonej w niniejszej procedurze oraz obowiązujących przepisach prawa.

§ 3

PRZEDMIOT ZGŁOSZENIA

1. Naruszenie prawa zgłaszane przez sygnalistę może dotyczyć następujących obszarów:
  - a) korupcji;
  - b) zamówień publicznych;
  - c) usług, produktów i rynków finansowych;
  - d) przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
  - e) bezpieczeństwa produktów i ich zgodności z wymogami;
  - f) bezpieczeństwa transportu;
  - g) ochrony środowiska;
  - h) ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego;
  - i) bezpieczeństwa żywności i pasz;
  - j) zdrowia i dobrostanu zwierząt;
  - k) zdrowia publicznego;
  - l) ochrony konsumentów;
  - m) ochrony prywatności i danych osobowych;
  - n) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych;
  - o) interesów finansowych Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, jednostki samorządu terytorialnego oraz Unii Europejskiej;
  - p) rynku wewnętrznego Unii Europejskiej, w tym publicznoprawnych zasad konkurencji i

- pomocy państwa oraz opodatkowania osób prawnych;
2. Przez naruszenia prawa należy w szczególności rozumieć posiadane przez osoby uprawnione do dokonania zgłoszenia informacje, mogące w szczególności świadczyć o:
    - a) podejrzeniu przygotowania, usiłowania lub popełnienia czynu zabronionego,
    - b) niedopełnieniu obowiązków lub nadużyciu uprawnień,
    - c) niezachowaniu należytej staranności wymaganej w danych okolicznościach,
    - d) naruszeniu przepisów prawa powszechnie obowiązującego,
  3. Naruszenia prawa zgłaszane przez sygnalistę nie mogą dotyczyć informacji objętych:
    - a) przepisami o ochronie informacji niejawnych oraz innych informacji, które nie podlegają ujawnieniu z mocy przepisów prawa powszechnie obowiązującego ze względów bezpieczeństwa publicznego;
    - b) tajemnicą związaną z wykonywaniem zawodów medycznych oraz prawniczych;
    - c) tajemnicą narady sędziowskiej;
    - d) postępowaniem karnym - w zakresie tajemnicy postępowania przygotowawczego oraz tajemnicy rozprawy sądowej prowadzonej z wyłączeniem jawności.

§ 4

TRYB DOKONYWANIA I ROZPATRYWANIA ZGŁOSZEŃ

1. Podmiot prawny wyznacza osobę odpowiedzialną za przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszeń w podmiocie prawnym oraz rekomendowanie kierownictwu działań naprawczych (dalej: osoba odpowiedzialna). Osobą odpowiedzialną może być członek organu zarządzającego (członek Rady OIRP) lub pracownik podmiotu prawnego.
2. Osoba odpowiedzialna podlega obowiązkowemu wyłączeniu od rozpatrywania określonego zgłoszenia jeżeli:
  - a) zgłoszenie dotyczy bezpośrednio jej lub jej osoby bliskiej,
  - b) mogą pojawić się jakiegokolwiek wątpliwości dotyczące jej bezstronności w toku prowadzonego postępowania,
3. Jeżeli zachodzą przesłanki do wyłączenia, o których mowa w ust. 2, osoba odpowiedzialna niezwłocznie informuje o tym fakcie podmiot prawny, który ma obowiązek wyznaczenia innej osoby odpowiedzialnej za rozpatrzenie niniejszego zgłoszenia.
4. Jeżeli podmiot prawny pozyska wiarogodną informację, iż zgłoszenie zostało rozpatrzone przez osobę odpowiedzialną pomimo zaistnienia przesłanek do jej wyłączenia ma obowiązek zarządzić ponowne przeprowadzenie całości postępowania poprzez wyznaczoną inną osobę odpowiedzialną, o której mowa w ust. 3. Nowa osoba odpowiedzialna informuje o tym fakcie sygnalistę.
5. Zgłoszenia mogą być dokonywane wyłącznie imiennie.
6. Zgłoszenia mogą być przekazywane jedynie za pośrednictwem następujących kanałów komunikacji:
  - a) pisemnie w formie listu poleconego zawierającego na kopercie obowiązkowy dopisek „ZGŁOSZENIE SYGNALNE” wysłanego pocztą na adres: Okręgowa Izba Radców Prawnych w Łodzi ul. Tylna 14, 90-324 Łódź,
  - b) ustnie podczas bezpośredniego spotkania z osobą odpowiedzialną zorganizowanego w terminie 14 dni od otrzymania wniosku o wyznaczenie takiego spotkania na adres e-mail: sygnaliści@oirplodz.pl lub inny wskazany przez podmiot prawny i przekazany do wiadomości osób świadczących pracę na jego rzecz.

7. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 6 lit. a jest niezwłocznie przekazywane osobie odpowiedzialnej. Zabronione jest otwieranie koperty zawierającej zgłoszenie przez jakąkolwiek inną osobę niż osoba odpowiedzialna, chyba, że osoba odpowiedzialna z jakichkolwiek przyczyn jest nieobecna, a podmiot prawny wyznaczył za nią tymczasowe zastępstwo.
8. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 6 lit. b za zgodą sygnalisty jest dokumentowane w formie:
  - a) nagrania spotkania, umożliwiającego jego wyszukanie, lub
  - b) protokołu spotkania, odtwarzającego jego dokładny przebieg.
9. W przypadku dokumentowania zgłoszenia, o którym mowa w ust. 6 lit. b w postaci protokołu spotkania, sygnalista może dokonać jego sprawdzenia, poprawienia i zatwierdzenia przez jego podpisanie.
10. Zgłoszenie powinno zawierać co najmniej następujące informacje:
  - a) opis sytuacji lub okoliczności stanowiących naruszenie prawa,
  - b) datę oraz miejsce naruszenia prawa,
  - c) osobę, której dotyczy zgłoszenie,
  - d) sposób powzięcia informacji o naruszeniu prawa,
  - e) wskazanie wszystkich dowodów i informacji związanych z naruszeniem prawa,
  - f) dane osobowe osoby zgłaszającej, w tym dane kontaktowe obejmujące adres zamieszkania, adres mailowy albo nr telefonu.
11. Osoba zgłaszająca zobowiązana jest do traktowania posiadanych przez nią informacji dotyczących podejrzenia nieprawidłowości jako tajemnicy podmiotu prawnego i powstrzymania się od publicznych rozmów o zgłaszanych podejrzeniach nieprawidłowości, chyba że osoba ta jest zobowiązana do takiego działania przepisami prawa.
12. Po wpłynięciu zgłoszenia, osoba odpowiedzialna, dokonuje jego wstępnej analizy, a następnie wysyła sygnaliście potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia lub odmowę przyjęcia zgłoszenia w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, chyba że sygnalista nie podał danych kontaktowych. W razie potrzeby, w toku wstępnej analizy, osoba odpowiedzialna może skierować do sygnalisty pytania dodatkowe.
13. Odmowa przyjęcia zgłoszenia może nastąpić w przypadku, gdy zgłoszenie jest dokonane przez osobę nieuprawnioną albo dotyczy naruszeń nieobjętych procedurą albo informacja o naruszeniu nie została uzyskana w kontekście związanym z pracą.
14. W razie przyjęcia zgłoszenia osoba odpowiedzialna przeprowadza postępowanie wyjaśniające mające na celu ustalenie, czy doszło do naruszenia prawa.
15. W razie potrzeby, w toku postępowania wyjaśniającego, osoba odpowiedzialna może skierować do sygnalisty pytania dodatkowe.
16. W toku postępowania wyjaśniającego, osoba odpowiedzialna przeprowadza analizę okoliczności i dowodów wskazanych w treści zgłoszenia i mających znaczenie dla wyjaśnienia sprawy.
17. W toku postępowania wyjaśniającego, osoba odpowiedzialna może przesłuchiwać świadków wskazanych w zgłoszeniu i mających znaczenie dla wyjaśnienia sprawy. Osoba odpowiedzialna uprawniona jest również do przesłuchiwania w charakterze świadków innych osób niewymienionych w treści zgłoszenia, których zeznania mogą na podstawie okoliczności sprawy doprowadzić do wyjaśnienia sprawy.
18. W razie potrzeby, w toku postępowania wyjaśniającego, osoba odpowiedzialna przy rozpatrywaniu zgłoszenia może skorzystać z pomocy podmiotów zewnętrznych posiadających wiedzę specjalistyczną np. prawną, księgową, finansową.

19. Z przeprowadzonego postępowania wyjaśniającego osoba odpowiedzialna sporządza raport dla kierownictwa podmiotu prawnego. Raport należy przekazać do kierownictwa nie później niż na 7 dni przed planowanym zakończeniem postępowania wyjaśniającego. W raporcie opisuje się dokonane zgłoszenie, stwierdza się czy informacje objęte zgłoszeniem okazały się prawdziwe i zasadne i określa się, czy zgłoszone naruszenie stanowi naruszenie przepisów prawa powszechnie obowiązującego. W raporcie wskazuje się także rekomendacje w zakresie dalszych działań naprawczych m.in. ewentualne konsekwencje, jakie powinny zostać wyciągnięte w stosunku do osoby, której dotyczy zgłoszenie albo osoby zgłaszającej, która dokonała świadomie fałszywego zgłoszenia czy dotyczące wszczęcia innych postępowań określonych przez przepisy powszechnie obowiązujące w tym postępowania cywilne, karne, czy administracyjne.
20. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego osoba odpowiedzialna przekazuje sygnaliście informację zwrotną dotyczącą zgłoszenia. Przekazanie informacji zwrotnej powinno nastąpić w terminie do 3 miesięcy od dnia potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia wewnętrznego lub w przypadku nieprzekazania potwierdzenia w terminie 3 miesięcy od upływu 7 dni od dnia dokonania zgłoszenia wewnętrznego, chyba że sygnalista nie podał danych kontaktowych, na które należy przekazać informację zwrotną. Informacja zwrotna obejmuje w szczególności opis podjętych i planowanych działań naprawczych. Osoba odpowiedzialna może także przekazać sygnaliście informację uzupełniającą po podjęciu wszystkich planowanych działań naprawczych.

§ 5

DZIAŁANIA NASTĘPCZE (NAPRAWCZE)

1. W przypadku ustalenia, że informacje objęte zgłoszeniem okazały się prawdziwe i zasadne, w terminie miesiąca od przedstawienia raportu z postępowania wyjaśniającego kierownictwo podmiotu prawnego podejmuje odpowiednie dalsze działania następcze (naprawcze) z uwzględnieniem rekomendacji osoby odpowiedzialnej zawartych w raporcie m.in.:
  - a) pociąga do odpowiedzialności dyscyplinarnej osobę, której dotyczy zgłoszenie.
  - b) zawiadamia o naruszeniu prawa właściwe organy publiczne - w przypadku ustalenia, że zgłoszone naruszenie stanowi naruszenie przepisów prawa powszechnie obowiązującego,
  - c) sporządza i składa do właściwych organów zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
  - d) wprowadza dodatkowe procedury wewnętrzne czy dodatkowe środki bezpieczeństwa,
  - e) wskazuje osoby lub powołuje komórki wewnętrzne odpowiedzialne za dbanie o określony obszar działalności operacyjnej podmiotu prawnego,
  - f) przeprowadza i dokumentuje dodatkowe/dalsze analizy wewnętrzne obszaru objętego zgłoszeniem w celu wyeliminowania nieprawidłowości na przyszłość,
2. Z zastrzeżeniem ust. 3, w przypadku ustalenia, że informacje objęte zgłoszeniem okazały się nieprawdziwe, a osoba zgłaszająca nie miała uzasadnionych podstaw sądzić, że informacja będąca przedmiotem zgłoszenia lub ujawnienia publicznego jest prawdziwa w momencie dokonywania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego i że stanowi informację o naruszeniu prawa, podmiot prawny może pociągnąć do odpowiedzialności dyscyplinarnej osobę zgłaszającą w złej wierze.
3. Dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy odpowiedzialności, w tym odpowiedzialności dyscyplinarnej lub odpowiedzialności za szkodę z tytułu naruszenia praw innych osób lub obowiązków określonych w przepisach prawa, w

szczególności w przedmiocie zniesławienia, naruszenia dóbr osobistych, praw autorskich, ochrony danych osobowych oraz obowiązku zachowania tajemnicy, w tym tajemnicy przedsiębiorstwa, pod warunkiem że sygnalista miał uzasadnione podstawy sądzić, że zgłoszenie lub ujawnienie publiczne jest niezbędne do ujawnienia naruszenia prawa zgodnie z ustawą. W przypadku wszczęcia postępowania prawnego dotyczącego odpowiedzialności, o której mowa w zdaniu poprzednim, sygnalista może wystąpić o umorzenie takiego postępowania.

§ 6

OCHRONA SYGNALISTY I PODMIOTÓW ZGŁOSZENIA

1. Podejmowanie działań odwetowych wobec sygnalisty, jak i próby lub groźby takich działań, są zakazane.
2. Zakaz podejmowania działań odwetowych dotyczy także sytuacji, gdy zgłoszenie naruszenia prawa zostało dokonane w dobrej wierze, a przeprowadzone postępowanie wyjaśniające wykazało, że zgłoszone naruszenie prawa nie miało miejsca.
3. Ochronę sygnalisty przewidzianą w ust. 1 stosuje się także odpowiednio do osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia, osoby powiązanej z sygnalistą, osoby prawnej lub innej jednostki organizacyjnej pomagającej sygnaliście lub z nim powiązanej, w szczególności stanowiącej własność sygnalisty lub go zatrudniającej.
4. Jeżeli praca sygnalisty była, jest lub ma być świadczona na podstawie stosunku pracy, wobec sygnalisty nie mogą być podejmowane działania odwetowe, polegające w szczególności na:
  - a) odmowie nawiązania stosunku pracy;
  - b) wypowiedzeniu lub rozwiązaniu bez wypowiedzenia stosunku pracy;
  - c) nie zawarciu umowy o pracę na czas określony lub umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na okres próbny, nie zawarciu kolejnej umowy o pracę na czas określony lub nie zawarciu umowy o pracę na czas nieokreślony po rozwiązaniu umowy o pracę na czas określony - w przypadku gdy sygnalista miał uzasadnione oczekiwanie, że zostanie z nim zawarta taka umowa;
  - d) obniżeniu wysokości wynagrodzenia za pracę;
  - e) wstrzymaniu awansu albo pominięciu przy awansowaniu;
  - f) pominięciu przy przyznawaniu innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą lub obniżeniu wysokości tych świadczeń;
  - g) przeniesieniu na niższe stanowisko pracy;
  - h) zawieszeniu w wykonywaniu obowiązków pracowniczych lub służbowych;
  - i) przekazaniu innemu pracownikowi dotychczasowych obowiązków sygnalisty;
  - j) niekorzystnej zmianie miejsca wykonywania pracy lub rozkładu czasu pracy;
  - k) negatywnej ocenie wyników pracy lub negatywnej opinii o pracy;
  - l) nałożeniu lub zastosowaniu środka dyscyplinarnego, w tym kary finansowej, lub środka o podobnym charakterze;
  - m) przymusie, zastraszaniu lub wykluczeniu;
  - n) mobbingu;
  - o) dyskryminacji;
  - p) niekorzystnym lub niesprawiedliwym traktowaniu;
  - q) wstrzymaniu udziału lub pominięciu przy typowaniu do udziału w szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe;

- r) nieuzasadnionym skierowaniu na badania lekarskie, w tym badania psychiatryczne, chyba że przepisy odrębne przewidują możliwość skierowania pracownika na takie badania;
  - s) działaniu zmierzającym do utrudnienia znalezienia w przyszłości pracy w danym sektorze lub w danej branży na podstawie nieformalnego lub formalnego porozumienia sektorowego lub branżowego;
  - t) spowodowaniu straty finansowej, w tym gospodarczej, lub utraty dochodu;
  - u) wyrządzeniu innej szkody niematerialnej, w tym naruszeniu dóbr osobistych, w szczególności dobrego imienia sygnalisty.
5. Za działania odwetowe z powodu dokonania zgłoszenia lub ujawnienia publicznego uważa się także próbę lub groźbę zastosowania środka określonego w ust. 4.
6. Jeżeli praca lub usługi sygnalisty były, są lub mają być świadczone na podstawie innego niż stosunek pracy stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji, postanowienia ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio, o ile charakter świadczonej pracy lub usług lub pełnionej funkcji, nie wyklucza zastosowania wobec sygnalisty takiego działania.
7. Jeżeli praca lub usługi sygnalisty były, są lub mają być świadczone na podstawie innego niż stosunek pracy stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji, dokonanie zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nie może stanowić podstawy działań odwetowych ani próby lub groźby zastosowania działań odwetowych, obejmujących w szczególności:
- a) wypowiedzenie umowy, której stroną jest sygnalista, w szczególności dotyczącej sprzedaży lub dostawy towarów lub świadczenia usług, odstąpienie od takiej umowy lub rozwiązanie jej bez wypowiedzenia;
  - b) nałożenie obowiązku lub odmowę przyznania, ograniczenie lub odebranie uprawnienia, w szczególności koncesji, zezwolenia lub ulgi.
8. Sygnalista dokonujący ujawnienia publicznego podlega ochronie, jeżeli dokona:
- a) zgłoszenia wewnętrznego, a następnie zgłoszenia zewnętrznego, a podmiot prawny, a następnie organ publiczny w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w procedurze wewnętrznej, a następnie w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w procedurze zewnętrznej organu publicznego nie podejmą żadnych odpowiednich działań następczych ani nie przekażą sygnaliście informacji zwrotnej lub
  - b) od razu zgłoszenia zewnętrznego, a organ publiczny w terminie na przekazanie informacji zwrotnej ustalonym w swojej procedurze zewnętrznej nie podejmie żadnych odpowiednich działań następczych ani nie przekaże sygnaliście informacji zwrotnej - chyba że sygnalista nie poda adresu zamieszkania lub adresu mailowego do kontaktu, na który należy przekazać taką informację.
9. Sygnalista dokonujący ujawnienia publicznego podlega ochronie także w przypadku, gdy ma uzasadnione podstawy sądzić, że:
- a) naruszenie może stanowić bezpośrednie lub oczywiste zagrożenie interesu publicznego, w szczególności gdy istnieje ryzyko nieodwracalnej szkody, lub
  - b) dokonanie zgłoszenia zewnętrznego narazi sygnalistę na działania odwetowe, lub
  - c) w przypadku dokonania zgłoszenia zewnętrznego istnieje niewielkie prawdopodobieństwo skutecznego przeciwdziałania naruszeniu prawa z uwagi na szczególne okoliczności sprawy, takie jak możliwość ukrycia lub zniszczenia dowodów, istnienia zмовы między organem publicznym a sprawcą naruszenia lub udziału organu publicznego w naruszeniu.

10. Sygnalista, wobec którego dopuszczono się działań odwetowych, ma prawo do odszkodowania w wysokości nie niższej niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim roku, ogłaszane do celów emerytalnych w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, lub prawo do zadośćuczynienia.
11. Osoba, która poniosła szkodę z powodu świadomego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego nieprawdziwych informacji przez sygnalistę, ma prawo do odszkodowania lub zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych od sygnalisty, który dokonał takiego zgłoszenia lub ujawnienia publicznego.
12. Uprawnienia ochronne przysługujące sygnaliście nie podlegają zrzeczeniu, a wszelkie postanowienia zawarte w umowach lub innych aktach stanowiących podstawę wykonywania pracy przez sygnalistę na rzecz podmiotu prawnego, wyłączające lub ograniczające uprawnienia sygnalisty są z mocy prawa nieważne.
13. Postanowienia układów zbiorowych pracy, porozumień zbiorowych, regulaminów i statutów wyłączające lub ograniczające uprawnienia ochronne sygnalisty oraz prawo do dokonywania zgłoszeń nie obowiązują.

§ 7

REJESTR ZGŁOSZEŃ

1. Podmiot prawny jest zobowiązany do prowadzenia rejestru zgłoszeń wewnętrznych.
2. Każde zgłoszenie jest rejestrowane w rejestrze zgłoszeń wewnętrznych.
3. Rejestr zgłoszeń wewnętrznych prowadzi osoba odpowiedzialna.
4. Wpisu do rejestru zgłoszeń wewnętrznych dokonuje się na podstawie zgłoszenia wewnętrznego.
5. Rejestr zgłoszeń wewnętrznych obejmuje:
  - a) numer zgłoszenia;
  - b) przedmiot naruszenia prawa;
  - c) dane osobowe sygnalisty oraz osoby, której dotyczy zgłoszenie, niezbędne do identyfikacji tych osób;
  - d) adres zamieszkania lub adres mailowy do kontaktu;
  - e) datę dokonania zgłoszenia;
  - f) informację o podjętych działaniach następczych, w tym naprawczych;
  - g) datę zakończenia sprawy.
6. Dane osobowe oraz pozostałe informacje w rejestrze zgłoszeń wewnętrznych są przechowywane przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania naprawcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.
7. Rejestr zgłoszeń wewnętrznych może również obejmować dla celów statystycznych zgłoszenia, które nie zostały przez osobę odpowiedzialną zakwalifikowane jako zgłoszenie sygnałne, z tym zastrzeżeniem, iż podlega ono zanonimizowaniu po upływie dopuszczalnego okresu przechowania danych osobowych.

§ 8

OBOWIĄZKI SZCZEGÓLNE

1. Przetwarzanie danych osobowych sygnalisty odbywa się zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.).
2. Do przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń wewnętrznych, podejmowania działań następczych oraz przetwarzania danych osobowych sygnalisty, osoby, której dotyczy zgłoszenie, oraz osoby trzeciej wskazanej w zgłoszeniu, mogą być dopuszczone wyłącznie osoby posiadające pisemne upoważnienie podmiotu prawnego. Osoby upoważnione są obowiązane do zachowania tajemnicy w zakresie informacji i danych osobowych, które uzyskały w ramach przyjmowania i weryfikacji zgłoszeń wewnętrznych, oraz podejmowania działań następczych, także po ustaniu stosunku pracy lub innego stosunku prawnego, w ramach którego wykonywały tę pracę.
3. Dane osobowe sygnalisty, pozwalające na ustalenie jego tożsamości, nie podlegają ujawnieniu nieupoważnionym osobom, chyba że za wyraźną zgodą sygnalisty.
4. Podmiot prawny po otrzymaniu zgłoszenia przetwarza dane osobowe w zakresie niezbędnym do przyjęcia, rozpatrzenia zgłoszenia i podjęcia ewentualnego działania następczego. Dane osobowe, które nie mają znaczenia dla rozpatrywania zgłoszenia, nie są zbierane, a w razie przypadkowego zebrania są niezwłocznie usuwane. Usunięcie tych danych osobowych następuje w terminie do 14 dni od chwili ustalenia, że nie mają one znaczenia dla sprawy.
5. Dane osobowe przetwarzane w związku z przyjęciem, rozpatrywaniem zgłoszenia, przeprowadzaniem postępowania wyjaśniającego lub podjęciem działań następczych oraz dokumenty związane z tym zgłoszeniem są przechowywane przez podmiot prawny przez okres 3 lat po zakończeniu roku kalendarzowego, w którym zakończono działania następcze, lub po zakończeniu postępowań zainicjowanych tymi działaniami.
6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5 podmiot prawny usuwa dane osobowe oraz niszczy dokumenty związane ze zgłoszeniem po upływie okresu przechowywania, z wyjątkiem sytuacji, gdy dokumenty związane ze zgłoszeniem stanowią część akt postępowań przygotowawczych lub spraw sądowych lub sadowoadministracyjnych.
7. Należy zachować w poufności wszystkie zgłoszenia naruszeń prawa i informacje w nich zawarte, w tym dane osoby, której dotyczy zgłoszenie, a także dane sygnalisty.
8. Zachowanie poufności ma na celu zagwarantowanie poczucia bezpieczeństwa sygnalistom oraz minimalizację ryzyka wystąpienia działań odwetowych.
9. Tożsamość sygnalisty, jak również inne informacje umożliwiające jego identyfikację, mogą zostać ujawnione jedynie wtedy, gdy takie ujawnienie jest koniecznym i proporcjonalnym obowiązkiem wynikającym z przepisów prawa w związku z postępowaniami wyjaśniającymi prowadzonymi przez organy publiczne lub postępowaniami przygotowawczymi lub sądowymi prowadzonymi przez sądy, w tym w celu zagwarantowania prawa do obrony przysługującego osobie, której dotyczy zgłoszenie.
10. Przed dokonaniem ujawnienia, o którym mowa w ust. 9, właściwy organ publiczny lub właściwy sąd powiadamia o tym sygnalistę, przesyłając w postaci papierowej lub elektronicznej wyjaśnienie powodów ujawnienia jego danych osobowych, chyba że takie powiadomienie zagrozi postępowaniu wyjaśniającemu lub postępowaniu przygotowawczemu, lub sądowemu.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Podmiot prawny ustala i wprowadza niniejszą procedurę po konsultacjach z przedstawicielami osób świadczących pracę na rzecz podmiotu prawnego, wyłonionymi w trybie przyjętym w podmiocie prawnym.
2. Konsultacje trwają nie krócej niż 5 dni i nie dłużej niż 10 dni od dnia przedstawienia przez podmiot prawny projektu procedury.
3. Procedura wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia podania jej do wiadomości osób wykonujących pracę w sposób przyjęty w podmiocie prawnym.
4. W razie zmian procedury, powtarza się ust. 1-3 powyżej.
5. Wraz z rozpoczęciem rekrutacji lub negocjacji poprzedzających zawarcie umowy podmiot prawny przekazuje informację o procedurze osobie ubiegającej się o pracę na podstawie stosunku pracy lub innego stosunku prawnego stanowiącego podstawę świadczenia pracy lub usług lub pełnienia funkcji.
6. Podmiot prawny przynajmniej raz do roku będzie dokonywał przeglądu procedury i w razie potrzeby jej aktualizacji.
7. W zakresie nieuregulowanym w procedurze stosuje się przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności ustawy z 14 czerwca 2024 r. o ochronie sygnalistów.

Załączniki:

- 1) wzór klauzuli informacyjnej art. 13 RODO,
- 2) wzór klauzuli informacyjnej art. 14 RODO,
- 3) wzór upoważnienia wraz z oświadczeniem o zachowaniu poufności,
- 4) wzór rejestru zgłoszeń,
- 5) wzór informacji dla kandydatów do pracy i byłych pracowników/współpracowników,
- 6) wzór zapisów umownych dotyczących posiadania wewnętrznego systemu zgłoszeń do zastosowaniach w umowach z kontrahentami mogącymi posiadać status sygnalisty.